

Liiketoiminnan jatkuvuus



Työkirja, osio 5 – Liiketoiminnan jatkuvuus

Yrityksen johtaminen on jatkuva, tavoitteellinen prosessi, johon kytkeytyy ongelmanratkaisu, tiimityöskentely sekä henkilöstön toiminta. Yrityksen johtamisen prosessi kuvaa millä tavalla yritys kehittää, organisoii, valvoo ja kontrolloi toimintojaan asetettuihin tavoitteisiin nähden.

Yrittäjän ja yrityksen johdon toimilla on suora vaikutus yrityksen ja työntekijöiden resilienssiin. Resilienssisuunnittelu varmistaa, että yritys voi reagoida, jatkaa, mukauttaa ja palauttaa liiketoiminnan koetun riskin tai häiriön jälkeen. Suunnittelulla yritys myös vähentää häiriöstä aiheutuvia tappioita.



Tavoitteet:

Ymmärrät johtamisen eri toiminnot ja tasot.

Ymmärrät johtamisen merkityksen yrityksen toiminnassa.

Tunnistat erilaisia liiketoimintariskejä ja kykenet analysoimaan niitä.

Opit kehittämään yrityksesi resilienssiä.



Resilienssikykky

Resilienssikyvyn perusta on yrityksen resilienssisuunnitelma, joka tehostaa strategista toimintaa. Resilienssisuunnitelma nopeuttaa päätöksentekoa, viestintää ja tarjoaa joustavuutta sopeutua tuleviin muutoksiin.

Resilientit organisaatiot toimivat demokratian sääntöjen mukaisesti.

Resilienssisuunnittelu varmistaa, että yritykset voivat:

VASTATA

JATKAA

SOPEUTUA

PALAUTTAA

liiketoiminnan koetun häiriön jälkeen



Yritystasolla resilienssi viittaa:

Johtamisen laatuun ja työkuultuuriin

Toimintaympäristön havainnointiin ja muutosvalmiuteen

Verkostojen tunnistamiseen ja yhteistyöhön



Tehtävä:

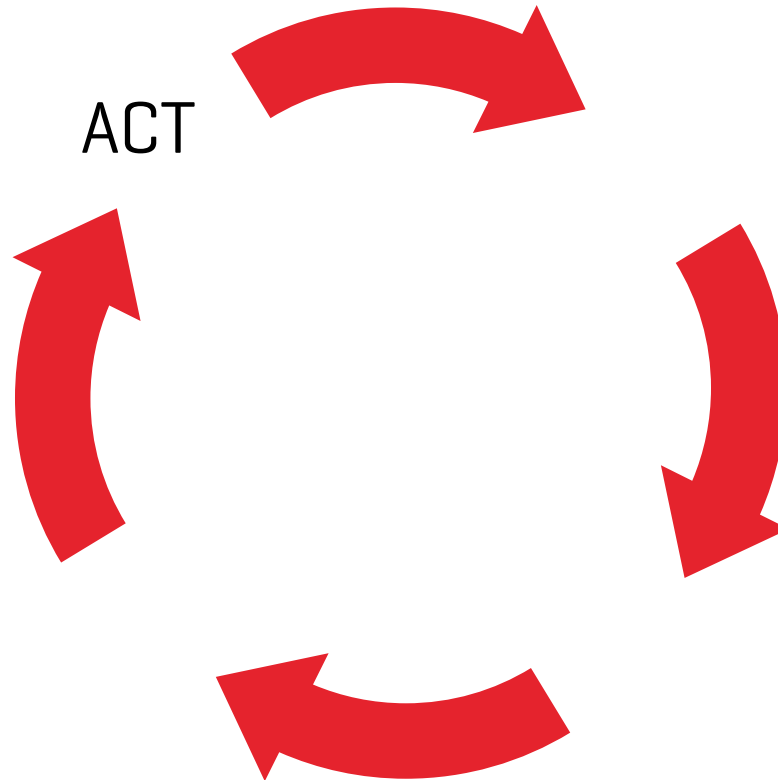


Työkalu: Johtamisen tasot

HYÖTY: Osaat analysoida yrityksen johtamista toiminnan kautta.

Yrityksen johtamisprosessit kertovat, miten yritys kehittyy, organisoit, suorittaa ja seuraa liiketoimintaansa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Yrittäjällä tulee olla kykyä johtaa ja ylläpitää yrityksen kestävää liiketoimintaa.





Työkalu: Riskien arviointi 1

HYÖTY: Tunnistat sisäisiä ja ulkoisia riskejä, ja osaat analysoida niiden merkityksiä liiketoimintaan.

STRATEGIA

esim.

toimialan sääntely
toimialan suhdanne
kysynnän lasku
asiakassuhteet
hinnoittelustrategia
kumppanuudet
tutkimus ja kehitys [TKI]

TOIMINTA

esim.

yrittäjän maine
toiminnalliset rajoitukset
raaka-aineiden hinta
hyödykkeiden hintajoustot
toimitusketjun ongelmat
henkilöstöhaasteet
heikko johtaminen

VAARAT

esim.

maailmantalous
politiikka
lainsäädäntö
luonnonkatastrofit
kyberhyökkäykset
pandemia
terrorismi

TALOUS

esim.

maksuvalmius
velat ja korkoriskit
kirjanpidon ongelmat
luottoriskit
järjestelmät
omaisuuden tappiot
yrittäjän talousjärjestelyt





Työkalu: Riskien arviointi 2

HYÖTY: Opit tunnistamaan ja arvioimaan riskejä sekä laatimaan riskienhallintasuunnitelman.

Riskitietoisuus auttaa yrittäjiä ja yrityksiä:

Tunnista riskikohteet

Suorita riskianalyysi

Suorita riskien arviointi

Valitse suojauskeinot

Laadi riskienhallintasuunnitelma

Yritys voi suojautua riskeiltä seuraavilla tavoilla:

Välttäminen

Vähentäminen

Jaa ne siirtämällä [ulkoistaminen, vakuutukset jne.]

Hyväksy ja jätä ne [omalla vastuulla]

Tärkeimmät riskit (korkein prioriteetti)

Riskien välttäminen ja suojautuminen

Mahdollinen vakuutus ja hinta

Tarpeellisia selvennyksiä

1.

2.

3.

4.



Vinkki: Pohdi, miten ja kenen kanssa voisit jakaa yrityksesi riskejä?



Yrityksen resilienssisuunnitelma

Resilienssikyky tarkoittaa yrityksen kykyä ennakoida, valmistautua, reagoida ja mukautua asteittaisiin muutoksiin ja äkillisiin häiriöihin selviytyäkseen ja menestyäkseen. Yrityksen resilienssikykyyn vaikuttavat useat sisäiset tekijät, kuten muutokseen reagointikyky, vahva organisaatiokulttuuri, dynaaminen johtaminen ja ennakoiva tiimityö. Yrityksen resilienssisuunnitelman laatiminen vaatii riskienhallintaa:



TUNNISTA
– riskien arviointi



ANALYSOI
– vaikutukset liiketoimintaan



TOIMI
– päivitä suunnitelmasi



Vinkki: Olet jo tehnyt riskinarvioinnin ja miettinyt riskienhallintatoimenpiteitä. Skaalaa nämä havainnot yrityksen jokapäiväiseen toimintaan.



Tehtävä:



Työkalu: SWOT analyysi

HYÖTY: Opit tunnistamaan ja analysoimaan liiketoimintaan vaikuttavia sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä.

SWOT
ANALYYSI

VAHVUUDET

HEIKKOUEDET

MAHDOLLISUUDET

UHAT



Vinkki: SWOT-analyysin avulla voit asemoida yrityksesi markkinoille kilpailuedun arvioimiseksi.

Osio 5: Liiketoiminnan jatkuvuus





Työkalu: Resilienssisuunnitelma ja Business Model Canvas



Vinkki: Jatka liiketoimintamallisi kehittämistä. Löydät seuraavilta sivuilta BMC:n tukikysymyksineen.

Osio 5: Liiketoiminnan jatkuvuus



BUSINESS MODEL CANVAS



Kumppanit

Keitä ovat yrityksesi tärkeimmät yhteistyökumppanit?

Miten kumppaneiden välinen yhteistyö näkyy yrityksesi toiminnassa?

Mitkä ovat kumppaneittesi avaintoimintoja ja resursseja?

Avain- toiminnot

Mitkä ovat yrityksesi avaintoiminnot? Mitkä avaintoiminnot tekevät yrityksestäsi ainutlaatuisen?

Resurssit

Mitkä ovat yrityksesi tärkeimmät resurssit?

Mitä resursseja yritys tarvitsee tai mistä se voisi luopua?

Arvolupaus

Mikä on se arvo, jonka yrityksesi tuottaa asiakkaille?

Mitkä ovat asiakkaiden, tarpeet, jotka kaipaavat ratkaisua?

Mitä tuotteita ja/tai palveluita yrityksesi tarjoaa asiakkaille?

Asiakas- suhteet

Kuinka yrityksesi hankkii asiakkaita?

Kuinka ylläpidät asiakassuhteita ja hankit uusia asiakkaita?

Kanavat

Kuinka tavoitat asiakkaasi?

Miten asiakkaasi toivovat yrityksesi tavoittavan heidät?

Mitkä ovat tärkeimmät kanavat?

Asiakas- segmentit

Keitä ovat asiakkaat, joille yrityksesi tuottaa arvoa?

Mitkä ovat yrityksesi asiakassegmentit?

Miten asiakassegmentit määritetään arvon tuottamisen kannalta?

Kulurakenne

Mitkä ovat liiketoimintasi tärkeimmät kustannukset?

Millainen yrityksesi kulurakenne on nyt, huomioiden kiinteät ja muuttuvat kustannukset? Entä tulevaisuudessa?

Tulovirrat

Mikä on yrityksesi ansaintalogiikka?


Minkä hinnan asiakkaat maksavat yrityksesi tuotteesta / palvelusta tällä hetkellä? Entä tulevaisuudessa?



BUSINESS MODEL CANVAS




Kumppanit 

Avain-
toiminnot 

Arvolupaus 

Asiakas-
suhteet 

Asiakas-
segmentit 

Resurssit 

Kanavat 

Kulurakenne



Tulovirrat





Työkalu: Resilienssisuunnitelma

HYÖTY: Ymmärrät resilienssin osatekijät liiketoiminnassa.

Toiminta	Indikaattorit	Määritelmät
Ymmärryksen-lisääminen	Resurssit	Mitkä ovat yrityksen keskeiset resurssit ja avaintoiminnot? Miten johto mahdollistaa liiketoiminnan?
	Henkilöstön sitouttaminen	Miten työntekijät ymmärtävät oman työnsä, yrityksen menestyksen ja resilienssin välisen yhteyden?
Varautuminen	Innovatiivisuus ja luovuus	Miten henkilöstöä kannustetaan, motivoidaan, ja palkitaan?
	Henkilöstön osallistuminen	Mitkä ovat henkilökunnan päivittäiset tehtävät riskien arvioinnissa ja epävarmuustekijöihin varautumisessa?
Johtaminen	Johtajuus	Mitkä ovat jatkuvat johtamis- ja päätöksentekotoimenpiteet strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi? Seuranta?
	Strateginen suunnittelu	Miten strategia valmistellaan, miten se on asemoitu liiketoimintaympäristöön ja jalkautettu sidosryhmille?
	Priorisointi	Mikä on resilienssisuunnitelman tarkoitus? Mitkä ovat yrityksen avaintoiminnot, joiden toiminta tulee turvata?



Vinkki: Käytä työkalua yrityksesi resilienssisuunnitelman määrittämiseen tai kehittämiseen.

Osio 5: Liiketoiminnan jatkuvuus

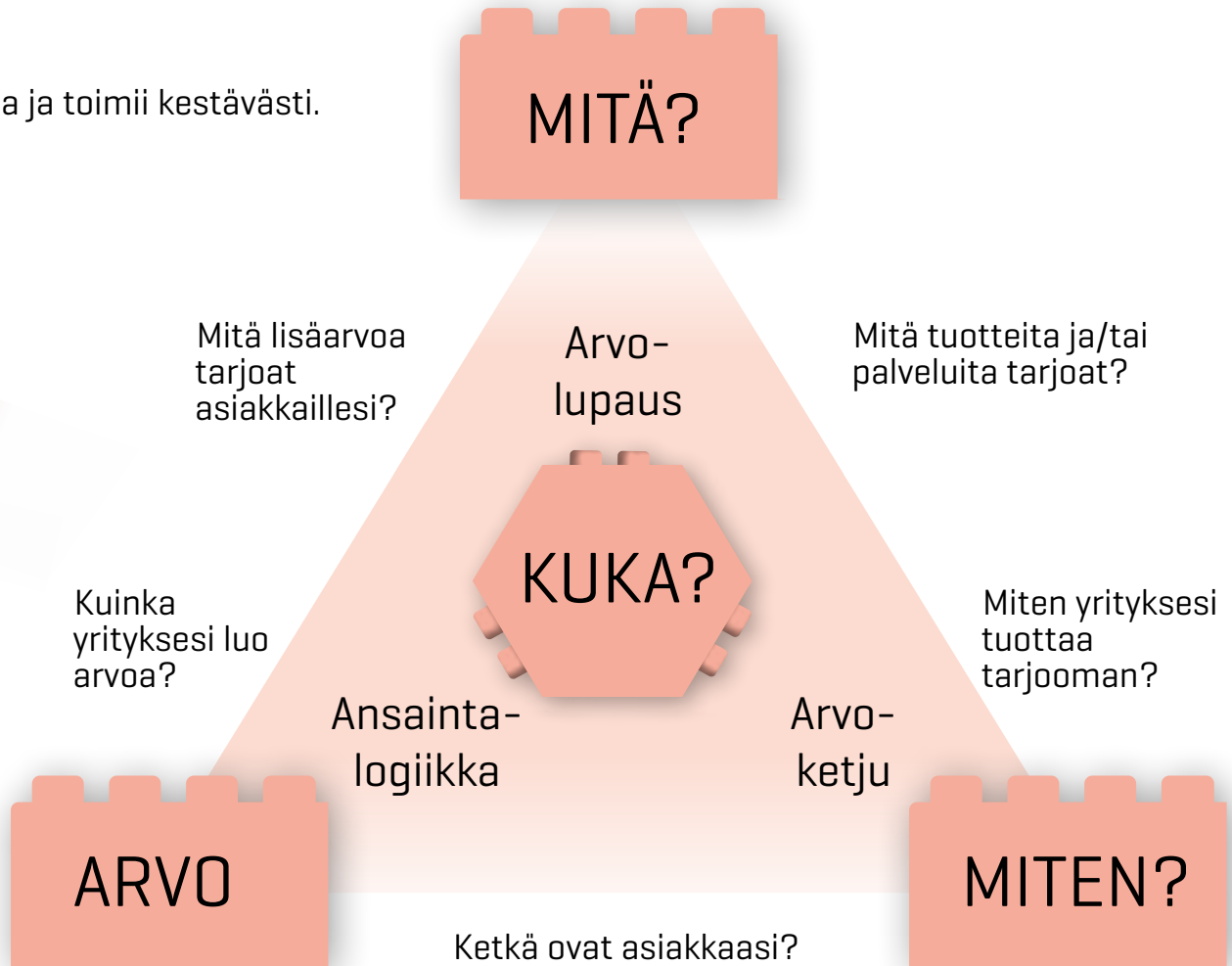


Arvokolmio

Kuvan kolmio tiivistää kuinka yritys luo arvoa ja toimii kestävästi.



Miksi yrityksesi on kannattavaa?



Reflektio: Mitä opin tästä osiosta?

Ensimmäinen askel - nyt heti:

Mitkä asiat tuntuivat sinusta tärkeltä? **Mitä uutta opit?**

Toinen askel - välitön toiminta:

Mistä asiasta sait konkreettisesti uutta ajateltavaa?
Mitä asiaa viet arjessasi eteenpäin kohti toiminnan muutosta?

Kolmas askel - tulevaisuus:

Mihin asioihin pitää tulevaisuudessa kiinnittää huomiota?
Millaisia tavoitteita asetat tulevaisuudelle ja kuinka seuraat asioiden etenemistä?

Kuinka siis ryhtyä toimeen?
Laadi toimintasuunnitelma

TOIMINTASUUNNITELMA

Suunnitellut toimenpiteet

Tarvittavat resurssit [esim. aika, osaaminen]

Aikataulu

Seuranta ja arviointi [mittarit]

Tarkemmat yksityiskohdat ja vastuuhenkilöt

Lisätietoja